

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Dea Hirlap

Megjelenik minden nap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontali törvényeszk bejegyzési száma 88.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felnél szerkesztő

Csang-Kai-Sek dilemmája

Wawell tábornok, a „Sive tag Napoleona” kudarcot vallott annakidején Ázriában s ezért a brit hadvezetőség sürgősen eltávolította onnan, India brit haderejének élére került és gyakran ennépette nevét az Iran elleni angol-szejiet akcióval kapcsolatban. Min most egy londoni hírlás közölte, Wawell tábornokot kinevezték Burma főparancsnokává.

Burma; Thaiföld és Francia-Indokína nyugati szomszaga. Burmán keresztül vezet az egyetlen út, melyen át a brit-amerikai segítség Csang-Kai-Sek csapataihoz eljut. A burmai út a távolkeleti ellentétek egyik ütközőpontja és a japán-angolszász konfliktus kitérése után nyilvánvalóvá vált, hogy Japán már a háboru első szakaszában módot talált a nagyfontosságú közlekedési vonal elvégzésére. A Francia-Indokínából és Thaiföldről indított hadműveletek egyik jelentős előkészítése éppen ez: a burmai út megszerzése.

A japán légiere a csendesóceáni támaszpontok ellen intézett nagyszabású támadásaival egyidőben állandóan támadja ezt a vasútvonalat is, aminek hatása a pártúto kínai hadsereg ellenállásának fokozatos gyengülésében máris mutatkozik. Csang-Kai-Sek, minden fogadkozása ellenére, képtelen nagyvonalú szárazföldi akcióval fellépni Japán ellen s mint legutóbb a hongkongi ütközet kullszái mögé bepillantva láthattuk, a megbénult közlekedési viszonyok s egyéb nehézségek következtében Csang-Kai-Sek első nagy kísérlete — Anglia „megsegítésére” — összeomlott. Hongkongot a japánok bevették, mielőtt egyetlen kínai katonai is mutatkozott volna a láthatáron. A csunkingi kormány katonai hirmagyarázója keserűen megjegyezte, hogy ha az angolok folytatták volna még Hongkongnál az ellenállást, Csang-Kai-Sek csapatai sebhétek volna a brit helyőrségen. Nos, ez az ami kiábrándító és esodálatraméltó ugyanakkor! Kiábrándító az angolok szeszélyéből, akik a legutóbbi időleg hatábs és erőteljes támogatást ígérték a pártúto kínaiaknak s ime: az első komoly összecsapásnál — a hongkongi ütközetnél — fordítva állt a támogatás úgy: a kínaiaknak kellett volna megsegíteniük az — angolokat. Ami pedig esodálatra és elismerésreméltó a dologban: a japán hadvezetés. Ami a csendes-óceáni hadszíntéren elének táru, egyedülálló a hadviselés történelmében. Japán eddig minden csatát megnyert: szárazon, vizen, levegőben egyaránt diadalmasodik. Az angolok és kínaiak még fel sem emeltek az egyik meglepetésből, jött a második. Thaiföld Japán mellé állt. Ezt Kína és Burma egyaránt megéri. Thaiföldön a japánok katonai terveinek: Anglia és Kína veresége. Alig telik el néhány nap s a bevetetlennek tekintett Hongkong erődjein Japan lobogó leg. Ez a vereség az angolok mellett közvetlenül érinti Csang-Kai-Sek Kínáját is és nagy valószínű, hogy a lényegesen megváltozott hadihelyzet indította arra Csunking kormányát, hogy békepuhatolozásokat kezdjen Tokióval szemben.

Beavatott körök szerint a japán-kínai béketárgyalások előrehaladott állapotba vannak és a békekötésre bármikor sor kerülhet. Ha ez bekövetkezik, Anglia távolkeleti érdekltségei végleg meginganak. London nagyon sziszttában van a fenyegető veszélyei és ezért két debattát mentesít Csang-Kai-Sek házára. Az egyik: Wawell tábornok, Burma új főparancsnoka. Wawell a nagy szerepet ígérték.

Londonban már megmutatta, mily bőkezű ígéréteiben és tanácsaiban. Wawell tábornok az lenne a feladata, hogy a burmai vonalat védelmezze, biztosítsa az angol-kínai összeköttetést, mert a megszünése egyet jelentene Kína leggyverleltével. London másik hangadója: Ezen külügyminiszter sietősen Csunkingba utazik, hogy az nem sikerül Wawellnak, azt esetleg ő vivja ki.

A japán-kínai béke ügye egyelőre nyílt kérdés. Ha létezőn, Ázsia népmilliói újabb tanúságot tesznek amellett, hogy Ázsia az ázsiaiaké. Ha Wawell és Eden beavatkozásának sikerül előadnia a béke ügyét, megkezdődik a bécsi küzdelem Burma birtokáért, melynek elfoglalásával Kína teljesen lákerül az angolszász imperializmus határgaraból s könnytlen lesz földelni a harcot.

Japán és Kína viszonyának rendezése tehát így is, úgy is — már csak rövid idő kérdése (—).

Szingapur és India között minden jelentősebb angol támaszpont japán kézre került

Toyo tábornok, japán miniszterelnök és hadügyminiszter az országgyűlésen tartott beszámolójában megállapította, hogy a katonai helyzet továbbra is előnyösen alakul Japán számára. Részletesen ismertette a nagykiterjedésű hadszíntér eseményeit, a japán kormányelnök megállapította, hogy Szingapur és India között az angolok összeköttetése teljesen megszakadt. A Maláji-félszigeten, Thaiföld felől előretört japán csapatok már napok óta az Indiai-óceán partján, tehát a félsziget nyugati vidékén folytatják erőteljes támadásait. A Szingapur és India közötti brit támaszpontok már japán kézben vannak s ugyanakkor, amikor Szingapurt szorongatják a japán erők, heves támadásokat intéznek a Szingapur helyettesítésére kiszemelt Rangun ellen is. Ezek a támadások szintén teljes sikert eredményeztek. Hongkong elfoglalása után tehát Szingapurra kerül sor és a Fülöp-szigetek fővárosára, Manillára. Manillából már menekül az amerikai helyőrség, a városat tegnap éjjel kivilágították, annak jeléül, hogy védelmét továbbra már lehetetlennek tekintik. Így dől össze a sokat emlegetett Roosevelt-vonal.

A csendesóceáni konfliktus legújabb katonai eseményeiről a Rador-iroda közlése nyomán az alábbiakban tájékoztatjuk olvasóinkat:

Ipoň városa japán kézben van

Tokióból jelenti a Stefani-iroda: A maláji Peraktartomány fővárosát, Ipoň városát hétfőn a japán csapatok elfoglalták.

ROMBOLNAK A MENEKÜLŐ ANGOLOK

A Német Távirati Iroda tokiói jelentése szerint az angolok, a japán előrenyomulás megakadályozása céljából, a maláji fronton, visszavonulásuk alkalmával a rombolás taktikájához folyamodtak. Nemesak a hidakat és katonai épületeket, de más berendezéseket is levegőbe roptatták az angolok, a nyugatmaláji partvidéken egész falvakat romboltak le és megsemmisítették az élelmiszertartályokat is. Egy körzetben a visszavonuló angolok megkísérelték a nagyterjedésű kaucukültetvényeket és feldolgozó berendezéseket is elpusztítani, ez a tervük azonban a japán csapatok gyors előrenyomulása miatt meghiúsult. (Rador).

Roosevelt beharangozza a Fülöp-szigetek közeli elvesztését

Rio de Janeiroból jelenti a Rador: A Washingtonból érkezett hírek szerint az amerikai közvélemény Rooseveltnek a Fülöp-szigetek lakosságához intézett kiáltványát a szigetcsoport közeli elvesztését bejelentő nyilatkozatnak tekinti. Ez az amerikai közvélemény felfogása, bár Roosevelt elnök titkára az újságírók előtt kijelentette, hogy Roosevelt kiáltványát nem lehet így magyarázni.

Az ázsiai népek szolidaritás a tengelyhatalmakkal

Rómából jelenti a Rador: A „Popolo d'Italia” közli Mahendra Pratap rajah, a hinduk világszövetsége vezérének Mussolinihez intézett üzenetét. Ebben közli, hogy az ázsiai népek szolidaritás a tengelyhatalmakkal. Az összes ázsiaiak elhatározták, hogy résztvesznek a tengelyhatalmak által vezetett

Brit-Borneo elfoglalásával megszűnik a japánellenes angolan amerikai gazdasági zárlat

A Német Távirati Iroda tokiói jelentése ismerteti a „Tokio Nisi Nisi” című japán lap cikkét, Brit-Borneo elfoglalásával kapcsolatban. A lap megállapítja, hogy Brit-Borneo megszerzésével Japán nagymennyiségű kőolajhoz jut.

Köztudomású, hogy az Egyesült Államok és Anglia éppen a petróleumszállítmányok leállításával akart nyomást gyakorolni Japánra. A mostani akciók révén Japán megszabadul ettől a gazdasági zárlattól, — állapítja meg a japán újság. (Rador).

ANGOLSZÁSZ RÁGALMAK

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán császári főhadiszállás haditengerészeti osztályának szóvivője határozott formában megcáfolta az angolszászok ama vádaskodásait, melyek szerint Manillára állítólag találmorra dobtak volna bombát a japánok. A haditengerészeti hivatal szóvivője e cáfolathoz hozzáfűzte, hogy hamarosan

fényképfelvételekkel is bizonyítani fogja a valóságot a világ előtt.

Az ily vádaskodások közönséges rágalmak a japán csapatok ellen, — állapította meg a japán szóvivő, aki erőlyesen megcáfolta azt az angolszász állítást is, hogy a japán repülőek egy olyan iskolát szemeltek volna ki célpontul, melyet Franco tábornok adományozott Manilla városának. (Rador).

MANILLA PARTI ERŐDÍTÉSEINEK BOMBÁZÁSA

Stockholmból jelenti a Rador: A brit hírszolgálat közli Washingtonból, hogy az Egyesült Államok tengerészeti miniszteriumának jelentése szerint erős ellenséges légitámadás három órán keresztül bombázták a Manillánál levő parti erődítéseket.

közös harcban. Az új emberiséget csak a tengelyhatalmakkal, vagyis Németországgal és Olaszországgal való együttműködés révén lehet megteremteni. Japán, Ázsia apostola ugyancsak az új rend érdekében küzd. Ázsia eszménye azonos Európa eszményével.

A PERAK FOLYÓ MÖGÖTT FOLYIK MÁR A HARC

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Tokio Nisi Nisi” című japán lap a maláji frontról kapott értesülései alapján közli, hogy a nyugatmaláji partok mentén előretört japán csapatok, véres harcok során, a Perak folyóig nyomultak előre s azt átlépve, tovább folytatják eredményes előrenyomulásukat. (Europapress)

A murmanszki vonalon

Fagyban és hóvihárban kemény harcok során visszaverték a bolsevisták támadásait

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harctéri jelentést adta ki:

A keleti front különböző szakaszain a véderő és légiőrszolgálat szoros együttműködésével erős ellenséges támadásokat vertek vissza.

A Fekete-tengeren német harci repülőgépek elhelyeztettek egy szovjet torpedórombolót és megromgáltak egy cirkálót.

A Murman-fronton december 21. és 28. között a legnagyobb fagyban és hóvihárban teljes sikerrel visszaverték az ellenség makacs támadásait. Az ellenség súlyos véres veszteségeket szenvedett.

A német harci repülőgépek erős kötelékei december 30-ra virradó éjszaka jó eredménnyel támadást intéztek Anglia keleti partvidékén egy hadifontosságú ellátási kikötő ellen. Nappal a Faröer-szigetektől nyugatra bombatalálattal elhelyeztettek egy ellenséges kereskedelmi hajót.

A hajókaravánt kísérő tengeralttjáró vadász-hajók hat támadó brit repülőgépből három lelőttek. A hajókaravánban haladó összes hajók elérték kitűzött céljukat.

Északafrikában, Agedabia körzetében a német és olasz csapatok újabb helyi sikereket értek el. Az ellentámadás során megsemmisített ellenséges páncélosok száma hetvennégyre növekedett. Több száz brit katonát foglyul ejtettek.

Málta szigetén nappal és éjszaka ellenséges re-

pülőterek ellen intéztek támadásokat, La Valetta előtt a német harci repülőgépek elhelyeztettek egy nagyobb vitorlászajót. A légi harcokban a német vadászok öt brit repülőgépet lőttek le, míg egy másik ellenséges repülőgépet a földön semmisítették meg.

ROSSZUL BÄNNÄK AZ OLÄSZOKKÄL A BRIT FOGOLYTÄBOROKBÄN

Rómából jelentik a híradó: Az olasz hadsereghez érkezett jelentések szerint az angolok az olasz hadifoglyokkal való bánásmódnál egyáltalán nem veszik figyelembe a nemzetközi egyezményeket. A tisztüket sátrakban helyezték el, amelyek négy személy számára készültek, amelyekbe azonban nyolc, néha tíz személyt zsúfolnak össze. Az élemezés elégtelen és a legtöbbször naponta csak egyszer kapnak enni. A tiszt és katonák a földön alusznak és az ivóvizet is igen szűkösen mérik ki. A fogolytáborok egészségügyi helyzete a legrosszabb. A hadifoglyok testét ellepik a férgek és világításról sincsen szó. A szoldátok kívül a brit katonák elvették a hadifoglyoktól az órákat, gyűrűket és más értéktárgyakat. Az ország nyomában ráro arra a hadifoglyra, aki a drótkerítéshez közeledik. A hadifoglyok táborában számos sebesült és rokkant is van. Eddig még egyetlen angol magasrangú tiszt sem végzett ellenőrzést a fogolytáborokban. Az internált polgári személyekkel való bánásmód sem jobb, mert az angolok brutálisan viselkednek velük.

Évzáró hálaadás és újévi istentiszteletek

TIMISOARA

A katolikus templomokban

A püspöki székesegyházban ma, Szilveszter napján este hat órakor hálaadó istentiszteletet tartanak. Ennek keretében Pacha Agoston dr. megyéspüspök magyarul évszázados szentbeszédet mond. Holnap, újévi napján egész napon át szentségimádást tartanak a székesegyházban. Ez az egész egyházmegye naponta más-más templomban tartandó úgynevezett örökimádás első láncszeme. Az év első napján mindig a székesegyházban van ilyen szentségimádás, reggel 7 órakor szentségkítétel, este 6 órakor behelyezés. Délelőtt 10 órakor Waltner József dr. kanonok, püspöki inoaidagazgató mutat be ünnepélyes szentmisét. Ezzel kapcsolatosan németnyelvű szentbeszéd.

A belvárosi plébániatemplomban újévi napján a szokásos vasárnapi istentiszteleti sorrendet tartják. 11 órakor nagymise, német szentbeszédet mond Hauptmann Nándor hittanár, este 7 órakor betlehemi ájtatosság magyar nyelven.

A gyárvárosi plébániatemplomban ma, Szilveszterkor délután öt órakor hálaadó istentisztelet magyar és német szentbeszédrel. Az ájtatosságot és szentbeszédet Rech K. Géza apátplébános tartja. Újévi napján csendes misék 7, 9 és 12 órakor. Fél-tíz órakor nagymise német szentbeszédrel, mondja Cziza Nándor dr. káplán, délután öt órakor magyarul ájtatosság magyar szentbeszédrel, tartja Petlla Ferenc káplán. Január 2-án, pénteken a gyárvárosi plébániatemplomban tartják az örökimádás során az egész napi szentségimádást. Reggel 7 órakor szentségkítétel, este 6 órakor német szentbeszéd szentségbetétellel.

Az erzsébetvárosi plébániatemplomban ma este 6 órakor évszázados ájtatosság magyar szentbeszédrel, tartja P. Agoston szalvatoriánusrendi szerzetes. Újévi napján délelőtt 9 órakor nagymise német szentbeszédrel, fél 12 órakor szentmise magyar énekkel és magyar szentbeszédrel. Az utóbbit P. Bálint szalvatoriánusrendi szerzetes mondja. Este hat órakor ájtatosság.

A józsefvárosi plébániatemplomban ma, Szilveszter-estén félhat órakor hálaadó ájtatosság német szentbeszédrel, tartja Metzger Márton dr., prépost-plébános. Újévi napján fél tíz órakor nagymise, celebrálja Groczky Péter nyugalmazott esperesplébános;

kapcsolatosan magyar szentbeszéd, mondja Wetzl György hittanár.

A mehalai plébániatemplomban ma este hat órakor szilveszteri ájtatosság és hálaadó istentisztelet szentbeszédrel, mondja P. Károly szalvatoriánusrendi plébános. Újévi napján délelőtt fél 9 órakor szentmise magyar szentbeszédrel, fél 11 órakor nagymise német szentbeszédrel.

Református istentiszteletek

Öv utolsó napján, ma délután hat órakor a timisoarai református templomban lesz istentisztelet. Igét hirdeti Buthi Sándor. Újévi napján délelőtt tíz órakor a templomban Debreczeni István vezető lelkész hirdeti az Igét, míg a Gyárvárosban délelőtt tíz órakor Buthi Sándor hirdeti az Igét. Délután hat órakor a templomban lesz istentisztelet, amelyen Buthi Sándor hirdeti az Igét.

Református istentiszteletek Fratelian

December 31-én este 8 órakor és újévi reggelén 10 órakor református istentisztelet lesz a frateliai ref. imaházban. Igét hirdeti Nits István lelkész.

Evangélikus templom

Ma Szilveszter-estén öt órakor németnyelvű istentisztelet lesz, szolgál Schemmel Viktor lelkész. Este hat órakor magyarul istentisztelet, szolgál Lányi Pál teológus. Holnap, újévi napján délelőtt fél tíz órakor németnyelvű istentisztelet, szolgál Schemmel Viktor lelkész; 11 órakor magyarul istentisztelet, szolgál Lányi Pál teológus.

ARADON

A belvárosi római katolikus templomban délután hat órakor év-végi hálaadó ájtatosság. A szentbeszédet P. Molnár Ambrus mondja, a Szent Antal-nagy-énekkar pedig Mozart: Ave verumát, Hrihovszki: Te Deumját, P. Karácsonyi István: Pange lingua-ját és Preyer: Alma redentoris című szerzeményét adja elő. Az énekkart P. Karácsonyi István minorita karnagy vezényli, orgonán kísér P. Mezey Tibor.

Újévi napján a szentmisék sorrendje a szokásos vasárnapi, vagyis 6, 7, 8, 9, 10, 11 és fél 12 órakor. A hétórás misén szentbeszéd lesz, a 11 órás szentmisén a szentbeszédet P. Novák R. Mihály minorita rendfőnök, a fél 12 órás szentmisét pedig P. Siszman Gedeon mondja. A tiszórási mise zenei programja: Beliczay miseénekszámát Hamburger Ottóné, Almási

Nusi, Ottrok Ferenc és Mózes László éneklik. A Gloria in excelsis deo-t a Szent Antal-nagy-énekkar adja elő P. Karácsonyi István karnagy vezetésével és P. Mezey Tibor orgonakíséretével. A fél 12 órás szentmise a Jézus Szíve-énekkar Strauss-Hobay: Meditation című szerzeményét pedig Baranyi Bella adja elő hegedűn, P. Karácsonyi István orgonakísérete mellett. Újévi napján hat órai kezdettel a szokásos ájtatosságon a szentbeszédet P. Krieger Elemér dr. mondja.

A református egyházban: a belvárosi református templomban Szilveszterkor délután négy órai kezdettel istentisztelet, prédikál Kovács Zoltán vallásnár. Ugyanakkor a Mossótyi-telepen Tamóczy Lajos lelkész szolgál. Újévi napján délelőtt tíz órakor a belvárosi templomban Tamóczy Lajos lelkészi prédikál, ugyanakkor a Mossótyi-telepen Kovács Zoltán vallásnár prédikál, a belvárosi templomban délután négy órakor Tamóczy Lajos lelkész prédikál. Az Aiudra távozó Kovács Zoltán vallásnár január negyedikén délelőtt tíz órakor a belvárosi templomban prédikáció keretében búcsuzik el az aradi börtöntől.

Az evangélikus templomban Szilveszterkor délután hat órai kezdettel istentisztelet, prédikál Dénes Béla lelkész. Újévi napján tíz órai kezdettel ünneplő istentisztelet, amelyen az igét Arcaev György szinodintendens hirdeti. Délután négy órakor a szokásos ünnepi délutáni istentisztelet, prédikál Argay György püspök.

A Tenno

A japán nép töretlen hite, hogy a mikádó Istentől származik! Ezzel magyarázható meg az a halálmegejtő bátorság és vitézség is, amellyel a japán atona a háborúban harcol. Minden japán már gyermekkorától kezdve arra tanítanak, hogy a császárnak nem embert, hanem istent lásson! A mikádó hatalma ennek megfelelően valóban korlátlan. Őrői hatalmát csak az képes felfogni, aki éveket élt a Tenno uralom fényében. Ezt az óriási, mondhatnák isteni tekintélyt nem utolsó sorban annak is közzeheti a mikádó, hogy a hatóságok valóságban kienglik az uralkodó személyét az emberi közösségből. Így a legszigorúbb büntetéssel sújtják azokat, akik a legesekélyebb vétséget követik el a császárral szemben. Megtörtént például, hogy egy japán ujság tévedésből e két szót: „Császári udvartartás” kisbűtél irta le. Az ujságot ezért a kis elnézésért három évre betiltották, a korrekort pedig szabadságvesztéssel sújtották. Amikor az ujság újból megjelent, senki sem akadt, aki akár csak egy példányt is vett volna. Ennek azután az lett a következménye, hogy a lap csakhamar tönkrement. És mindez két szó elírása miatt.

Igen érdekes, hogy ha a mikádó az utcán megjelenik, akkor egy embernek sem szabad magasabbnak lennie, mint ő.

Egyszer egy siket kőműves nem hallotta a szírenabugást, amely a császár érkezését jelezte. Így állva maradt két méter magas létráján, dacára annak, hogy az uralkodó már elhaladt mellette.

Allig telt egy óra, a kőműves harakirit követet el tévedése miatt.

Egy ízben egy sztrájkoló munkás egy gyárkéményre mászott fel, hogy ez által is kifejezésre juttassa elhatározását, hogy sztrájkolni fog. Amint a magasban nézdegélt, hirtelen megszólalt a mikádó ékezesét jelző szírenabugás! A munkás zavarta körülnézett, hogyan tudjon gyorsan lemászni; amikor azonban semmi erre vonatkozó alkalmatosságot nem talált, hirtelen elhatározással leugrott a gyárkéményről és összezsuzta magát. Meghalt... az is teneszsáráért.

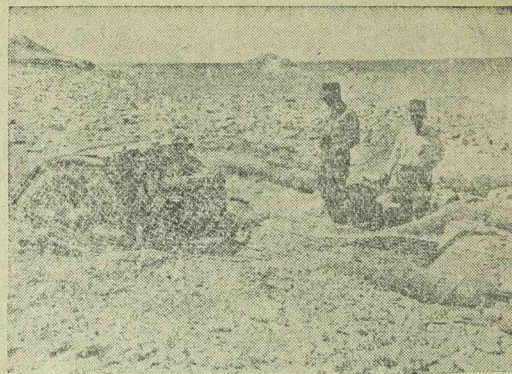
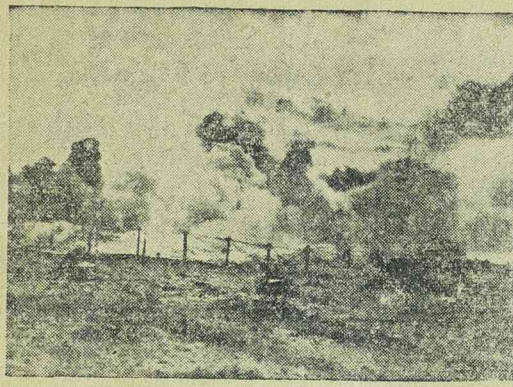
Ha valaki megsérti a császárt, annak elvileg halállal kell büntődnie. A múlt év május 30-án a császári különvonatnak név pers. kérésse volt. A mozdonyvezető, a fűtő, az állomásfőnök és négy alkalmazott haszfelmetszéssel vetettek vést életüknek, mert nem tudták túlnéni a nagy szőrvet.

Pár hétre rá a császári autó bal sárhányója kőútközve, megsértett. A sofőr erre öngyilkos lett.

Az „istenember” élete más tekintetben is igen komplikált. Ha például megbetegszik, akkor az udvari orvosnak tisztelőből kizárólag vastag selyem keztüben szabad a beteghez hozzáulnia. Ennek igen sokszor az a következménye, hogy a beteg mikádót nem lehet alaposan megvizsgálni és így gyakran hosszú ideig betegeskedik.

Az aradi DACIA-kávéházban és étteremben

gazdag műsorral és nagy meglepetésekkel búcsuztatják az Ő-esztendő és köszöntik az 1942. évet. Mindkét helyiségben a VOX-együttes teljes programmal lép fel. — Mindkét helyiségben tánc és minden egyes vendég próbára teheti szerencsáját. Sok nyere nény lesz, több malac és egyéb értékes tárgyak. — Con-fetti- és szerpentincsa. — Meleg és hideg ételek. — Az ország borkülönlegességei lesznek felszolgálva. — GITA PATUSINSKI dísző CAZACU & LACA-TUS zenekara játszik. — Asztalelőjegyzések december 31-én déli 12 óráig. Telefon: 21-71. szám.

Egy tábornok szemlét tart az Afrikában harcoló német csapatok felett

Ejszakai támadás Tobruknál

Zsákmányolt angol páncéltörő ágyu az afrikai sivatagban

Eden és Wawell távolkeleti mesterkedései a londoni kormány kétségbeesett kísérletei

A tagelyhatalmakat nem érheti megsejtés, meri a kezdeményezés minden vonalon ezuttal is Németország kezében van — hangoztatják Berlinben

Először jelenti a Rador: Az összes frontokon folyó tevékenységek egyidejűleg a diplomáciai offenzívára utalnak, amely az összes frontokon szűk légtérrel teremt. Churchill és Eden utasításai, a Wawell tábornok és Csang Kai Sek tábornagy között megbeszélések mind olyan természetűek, hogy azokból kitűnik a jelenlegi helyzet. Ehhez még hozzájárul az angolszászoknak az a törekvése, hogy megsejték Spanyolország semlegességét és az is, hogy a brit hadsereg gyarmatait, főleg az is kitűnik — állapítják meg berlini körök — hogy a szövetséges hatalmak az egész földkerekségen nem találhatnak olyan kiindulópontot, ahonnan valamely kezdeményezhetnének a tengelyhatalmak ellen, mert a kezdeményezés most is, mint eddig, Németország kezében van.

Először jelenti a Rador: A washingtoni, moszkvai és csungkingi megbeszéléseknek három fő téma van:

1. A szovjet fronton a támadások fokozása, ahol a bolsevista hadsereg veszteségei tavasszal bontakoznak majd ki véglegesen.

2. Az amerikai hadianyagtermelés fokozása, mert az jelenleg még arra is elégtelen, hogy a három fronton elszenvedett veszteségeket pótolja.

3. Lehetőséget keresnek arra, hogy Kína tovább folytassa a harcot. Ezenkívül a Földközi-tenger problémája is egyik fontos pontja a megbeszéléseknek.

A katonai kérdések megbeszélésére egy külön tanácskozással kerülne sor, amelyen az Egyesült Államok, Anglia, Szovjetország, Csang-Kai-Sek tábornagy és De Gaulle tábornok egy-egy képviselője vesznek majd részt.

SPANYOL TILTAKOZÁS LONDONBAN

Berlinből jelenti a Rador: Jól értesült berlini körök számolnak azzal, hogy a spanyol kormány tiltakozó jegyzéket intéz a brit kormányhoz a spanyol kikötőben horgonyozó Benno nevű német hajó megtámadása miatt. A válaszjegyzék formáját és tartalmát még nem ismerik.

Német-francia együttműködés

Vég megoldják a Németországban tartózkodó másfélmillió francia hadifogoly helyzetét

Először jelenti a Rador: A francia-német kapcsolatok egyik legfontosabb problémája

a másfél millió francia hadifogoly sorsa, aminek végleges megoldása kiindulópontja lesz a két nemzettel való együttműködésnek. Az a bánásmód, amelyben Németországban a francia hadifoglyokat részesítik, mutatja, hogy ez a kérdés rövidesen megoldódik. Alapvetően a francia hadifoglyok szabadok és nagyrésztüket képesített munkást foglalkoztatják. Abban az

esetben ha ezt a kérdést elintézik, azok a hadifoglyok, kik továbbra is Németországban akarnak majd maradni, kedvező szerződés feltételek mellett maradhatnak, míg azokat, akik vissza akarnak térni Franciaországba és be akarnak lépni a francia hadseregbe, szabadon bocsátják, hogy azt lehetővé tegyék számukra.

Valószínű, hogy a francia nagykövetség, aki hivatalos ügyek intézése érdekében Németországba utazott, ezt a problémát tisztázza fogja.

ÚJ ARNYÉKKORMÁNY

Új fel tanyáját Washingtonban

Amerikában megtették az előkészületeket az emigráns fülöpszigeteki kormányalakítására — Roosevelt szótartott a Fülöpszigeteki lakosságához

Először jelenti a Rador: Az északamerikai „Uj Press” hírügynökség egyik közleménye beszél arról, hogy az Egyesült Államok kormánya megkezdte a szükséges intézkedéseket egy Washingtonban létesítendő és működő fülöpszigeteki kormány megalakítására.

Az intézkedést Luzon-sziget, a Fülöp-

szigetek legjelentősebbike közeli elvesztésével kapcsolatosan találták szükségesnek.

Ebben a körzetben a helyzet rendkívül súlyos. Roosevelt elnök rádiószózatot intézett a Fülöp-szigetek lakosságához és hangoztatta, hogy az Egyesült Államok minden lehetőséget elkövetnek a sziget visszaszerzéséért.

Amerika a Fülöp-szigetek visszafoglalásáról almodozik

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A berlini híradó Washingtonból közli, hogy Roosevelt elnök rádiószózatot intézett a Fülöp-szigetek lakosságához, melyben megígérte, hogy az Egyesült Államok, a hollandok, Holland-India és a csungkingi kormány támogatja magát a Fülöp-szigetek megsegítésére. Az Egyesült Államok népe sohasem fogja elfelejteni azt, amit a Fülöp-szigetek lakossága ma tesz és tenni fog, — mondotta Roosevelt. Beszéde

korán Roosevelt elnök biztosította a Fülöp-szigetek lakosságát, hogy az a jövőben teljesen szabad és független lesz majd.

— Meggyőződésem, hogy a Fülöp-szigetek minden lakosa, férfiak, nők, gyermekek, teljesítik kötelességüket, — fejezte be üzenetét Roosevelt elnök. (Rador).

Tanítók és tanítónők figyelmebe!

Alba-Iuliaról jelenti: Az alba-iuliai római katolikus püspökség felhívja a magyar nemzetiségű, román állampolgársággal rendelkező állás nélküli okleveles tanítókat és tanítónőket, hogy irasbeli folyamodványukkal forduljanak a püspökség tanügyi előadó-jához (Alba-Iulia, Episcopia rom. cat. Cetate).

Eden visszatért Londonba

Stockholmból jelenti a Rador: Eden angol külügyminiszter visszatért Londonba. Az államason az igazságügyminiszter, az admirális első lordja, a felesége és nagy tömeg fogadta, amely a szovjet zászlót vitte és mintegy öt percen keresztül az „Internacionale” énekelte. Edennel együtt érkezett meg Londonba a szovjet szindikátusok több képviselője, akiket az államason Walter Citrine, az angol munkásszervezetek titkára fogadott.

FORUM (Arad)

a nagyjelmek színháza. Tel. 20-10

MA ESTE FEL 10 ES FEL 12 ORAKOR!

Ha feledni akarja minden buját, baját, akkor nézze meg a bécsi humor művészeinek leghumorosabb filmalkotását, a Szilveszter és az újév legnagyobb szenzációját, a szezon legkacagtatóbb és legmulatságosabb filmvígjátékát:

Ejjel jön a szerencse

A férfi két előadásokon számtalan értékesnél értékesebb tárgy lesz lársorsolva a közönség között

Ma, 3, 5 és 7.15 órákor visszavonhatatlanul utoljára, PAUL LINCKE legismertebb és legmulatságosabb filmoperettje

A hold asszonya

(Frau Luna)

A főszerepekben Lizzi Waldmüller — George Alexander — Theo Lingen — Paul Kemp. Müscron kívül a legaktuálisabb filmvígjáték.

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Bratianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.— lei, negyedévre 270.— lei, félévre 520.— lei és egész évre 1.000.— lei.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.— pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Példányonkénti vásárlásnál hétköznap 26 fillér, vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes előfizetési díj kétszerese.

Testvéreink!

Hozzátok szólunk a szeretet szaván. A gyermekszívek könyörgése jusson el szívetekig, nyissátok ki lelketek legmélyebb kincsesládáját, melynek zárját a gyermekima pattantja fel... a gyermekima melege, a gyermekszem tiszta fénye és ragyogása!

Szilveszter hagyományos, bufelejtető mókái, Karnevál herceg mámoros éjszakai ismét kísértenek. Milyen felemelő és szép tanubizonyossága volna testvéri érzésünknek, ha a szerepintés, konfettis világ helyett a szeretet oltárára helyeznénk a szilveszteri és farsangi vigadás ellenértékét. A mai, komoly és felelős idők parancsava is ez: enyhíteni a szűkölködők inségát, letörölni a könnyeket, istápolni a szegény gyermekeket, Adni a szegénynek, nélkülözőnek azt, amink van. Borgózás, áttáncolt éjszakák helyett merüljétek el a szeretet áldozatos szellemében, gondolatok azokra, akiknek a mindennapi betevő falatját biztosíthatja önfelegelmünk és szociális érzelmeink.

Vettük a fenti sorokat és azzal az ajánlással terjesztjük olvasóink elé, hogy a népi közösség iránti kötelességadat nevében szíveleljék meg, akikre vonatkozik. Az önfegyelem és szociális érzés nevében megtakarított apró értékek az egyes népközösségi tagozatok társadalmi szakosztályaihoz juttatandók el.

KOMOLY ELLENTÉTEK AZ INDIAI NEMZETI KONGRESSZUSON. Shanghaiból jelenti a Rador: A Bombayból érkezett hírek szerint az indiai nemzeti kongresszuson komoly ellentétek merültek fel Mahatma Gandhi és Gardah Gopala Chari között. Ezért még öt napos tanácskozás után sem hoztak döntést a kongresszus jövő politikáját illetően. Jólértesült körök szerint az ellentétek olyan súlyosak, hogy egválore döntés nem is várható.

Visszavonták a svéd hajó lefoglalására vonatkozó rendelkezést. Stockholmból jelenti a Rador: A svéd lapok jelentése szerint a stockholmi kormány erőlyes tiltakozására a Fehér Ház visszavonta a Kungsholm nevű svéd hajó lefoglalására vonatkozó intézkedéseket.

Churchill Ottawaba érkezett. Stockholmból jelenti a Rador: Az angol rádió közli, hogy Churchill angol miniszterelnök kilónvonaton Ottawaba érkezett. Churchill a kanadai miniszterelnök, Mackenzie King kíséretében érkezett Ottawaba.

POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSEGEITEKET az ország iránt, mint ahogyan a katonák a harctéren megteszik: Jegyezzetek visszatérési kölesont!

Házasság. Fehér Jolánka és Ghirboan Augustin ügyvéd Aradon házasságot kötöttek.

Nyugdíjazott bírósági jegyzők és tisztviselők. Bucurestiból jelentik: Az igazságügyi minisztérium 1942 március 31-i hatállyal a következő erdélyi és bánági táblabírói, törvényszéki és járásbírói jegyzőket, végrehajtókat, telegkönyvvezetőket és tisztviselőket helyezte nyugalomba: Popescu Dimitrie végrehajtó (Braşov), Babaneata Dumitru helyettes táblai jegyző (Timişoara), Balacescu Gheorghe törvényszéki főjegyző (Arad), Tasca Eremia törvényszéki főjegyző (Arad), Nicolaescu Dumitru törvényszéki főjegyző (Deva), Pop Iuliu törvényszéki főjegyző (Deva), Mara Ioan törvényszéki jegyző, Pásztor Sándor törvényszéki jegyző (Sibiu), Bolboca Ioan törvényszéki jegyző (Sibiu), Stamate Nicolae ügyességi titkár (Braşov), Bumba Alexandru ügyességi titkár, Crişan Gheorghe végrehajtósi titkár (Turda), Popa Ioan törvényszéki tisztviselő (Arad), Gyarmathy János helyettes törvényszéki jegyzői rangú tisztviselő, Küster Mária törvényszéki tisztviselő (Timişoara), Luther Rudolf telegkönyvvezető (Hateg), Ceorneanşchi Gavril telegkönyvvezető (Beluş), Mireu Ioan telegkönyvvezető (Lugoj), Novac Gheorghe helyettes telegkönyvvezető (Rovine), Lacatuşu Grigore járásbírói jegyző (Luduş), Giuriciu Lazar járásbírói jegyző (Sasca-Montana), Popa Gheorghe járásbírói jegyző (Timişoara), Bojan Vasile járásbírói tisztviselő (Teiuş), Miloi Iancu járásbírói tisztviselő (Bozovici), Jankó Sándor járásbírói tisztviselő (Medias).

Ujzeland hadállapotban van Bulgáriával. Wellingtonból jelenti a Rador: A Havas-OFI ügynökség közli, hogy a brit hírszolgálat szerint Ujzeland december 13-ika óta hadállapotban levőnek tekint magát Bulgáriával.

Sulyos vasúti szerencsétlenség Frankfurt és Posen között. Berlinből jelenti a Rador: December 27-én az Odera menti Frankfurt és Posen között sulyos vasúti szerencsétlenség történt. A gyorsvonat összeütközött egy tehervonattal. A vizsgálat megállapítása szerint a gyorsvonat mozdonyvezetője a rossz látási viszonyok miatt nem vette észre a jelzéseket és azért nem állította meg a vonatot. A szerencsétlenségnél harmincegy ember vesztette életét, míg tizenkét utas megsebesült és ezeket kórházba szállították.

Az alacsony kapu lesodorta a kocsirol. Kosztolányi András lévai városi kocsis különös baleset áldozata lett. Kocsijával egy ház udvarára hajtott be és későn vette észre, hogy a kapu alacsony. Kosztolányi Andrást a kapu ly lesodorta a kocsirol. A szerencsétlen ember gerinctörést szenvedett és pillanatok alatt kisenvedett.

A „Cigány” filmváltozata. Szilgietei Ede Cigány című híres népszimfóniának filmváltozata rövidesen elkészül. Szilgietei egyszerű embereinek a sorsa hamisítatlan falusi keretben pereg a vásznon Zimonyi Márta, Adorján Éva, Dajbikát Ilona, Pataky Jenő és Bilicsi Tivadar főszereplésével.

Elvagdalta a légvédelmi sziréna drótjait. nyolc hónapi börtönrre ítélték. Budapestről jelentik: Krizsán István gyári munkást lopás és közveszélyü rongálás büntette miatt vonta felelősségre a büntető-törvényszék. A vád szerint ez év júliusában, a Budapesti Kispestre vezető és a légvédelmi szirénával kapcsolatban álló távbeszélő vonalból 47 méter hosszú huzalt kivágott. A törvényszék Krizsán Istvánt nem jogerősen nyolc hónapi börtönrre ítélté.

Karácsonyfa-ünnepélyek Devan

A devai református templomban vasárnap délután tartották meg a református vasárnapi-iskolások hagyományos karácsonyfa-ünnepélyét. Fazekas Sándor elkészítette azt, meg imával és igelvasással, majd magasszárnyalásu, nagyhatásu beszédet mondott. A szempont zsufofóság töltötte meg a gyülekezet és nagy számban jelentek meg vendégek is. A vasárnapi-iskolások gyermekei ének-kara több, igen jól sikerült énekszámot adott elő. Erce Miklós iskolaigazgató orgonakísérete mellett. Az énekszámok Svéd Irén tanította meg fáradhatatlan odadással. Klimstein Vilmának, a vasárnapi-iskolások lelkisimuláretes oktatójának vezetésével szép karácsonyi és üdvönti tárgy szavalatok következtek. Igen kedves szavalt a kis, két éves Fazekas Öcsi, Fazekas Sándor lelkes fia-cskája, Erce Gyöngyike, Damó, Fazekas Ploska, Sente és mások. Balogy Gézánának a szegény gyermekek karácsonyi felségélyezésének akciójáról szóló beszámolója után a nőszövetség tagjai a karácsonyfa mellől minden vasárnapi-iskolások gyermekeknek, majd a templomban lévő minden gyermeknek karácsonyi szeretetsomagot osztottak ki. A lelkes imája fejezte be az ünnepséget, amelynek sikere a devai református egyház vezetőségének érdeme. — Ugyancsak vasárnap délután rendezte meg a devai evangélikus egyház is szokásos karácsonyfa-ünnepségét az evangélikus imaházban. Vallásos délután keretében műsoros előadás volt, amelyet Flops lelkes imája és áldás vezettek be. A gyermekek kedves szavalatai és énekszámai töltötték ki a műsort, amely után ima, majd a megjelent gyermekek megajándékozása következett. Minden gyermeknek jutott egy-egy szeretetsomag. (M. O.)

Franciaországban letartóztatják a marxista munkásszövetség volt főtákarát. Vichyból jelenti a Rador: Illetékes francia körök véleménye szerint Jouhauxot, a marxista munkásszövetség volt főtákarát, aki a szövetség feloszlata után egyszerü magánemberként élt, le fogják tartóztatni, mert a francia államra nézve káros működést fejtett ki.

A pipától meggyulladt a ruhája és halálra égett. Szi-Lukács Andor 73 éves felsőszidai gazda ágat gyűjtött az erdőben, közben pipázott. Az erdőőr figyelmeztette, hogy a pipázás tilos, mire a gazda égő pipáját zsebébe dugta. A pipától a zsebében lévő kőnes gyufa lángot fogott, az öreg ember ruhája meggyulladt és Szi-Lukács Andor halálisan összeégett.

Bulgáriában elítélték hat kémet. Szófiából jelenti: A ruszcsuki törvényszék hat egyen kémkedési bünperében hirdetett ítéletet. A fővádottat halálra ítélték, a többieket 12, 8, illetve 6 és fél évi börtönbüntetéssel sújtották. (Europapress).

Horvát vitézi rend. A horvát államfő vitézi rendet alapított „Horvát Sárkány vitézi rend” néven. A rend elnöke Kvaternik tábornok, hadügyminiszter. Célja: a horvát nemzeti múlt emlékének megőrzése és a horvát szellemi élet irányítása. A rend létrejöttével megszűnt a „Horvát sárkánytestvérek egyesülete”.

Kiküszöbölték a magassági betegséget. Az ugynevezett magassági betegséget, ami nagy magasságban a repülőknél lép fel, a német tudományok sikerült teljesen kiküszöbölnie. A betegség már négyezer méter magasságban fellép és abban nyilvánul meg, hogy a repülő érzékszerveiben zavar támad az oxigénhiány következtében, látása, itélő-és cselekvőképessége egyre gyengül és végül eszméletét veszti. Oxigénfejlesztő-készülékkel már eddig is megakadályozták ennek a jelenségnek fellépését, így a magassági betegség csak 11.000 méter magasságban jelentkezett a légnomás nagy csökkenése következtében. A német repülőgéptervezők azonban ezen is segítettek és a gépbe ugynevezett magasságyomásu gumiruhával látták el a pilótákat.

URANIA sláger filmszínház Arad Telefon 12-32

MA! Több mint 200 nyerteménytáru ingyenes sorsolásu MA!

A ma esti 11 óras szilveszteri műsor alkalmával kacagás, lökődés, zene, tunc. Egy melódias béc i nagy opre!
Közreműködnek: DORA KOMAR, a Wiener Staats oper szopránja, Wily Forst felfedezettje — PAUL KEMP, a legjobb bécsi komikus — JOH. HEES-TERS, a megleghangu tenorista — FRITZ KAMPERs és FITA BENKHOFF a

Mindent csak teérted

című sláger-operettben

órái harsogó kacagás! Pompás szilveszteri és ujévi szórakozás. A nagy tombola negyed 10 és 11 órákor van. Előadások 3, 5, 7-15 és 9-15-kor. Híradók. Siessen helyét rezerválni!

— **A TELI SEGÉLY** támogatása: keresztény felebarátai kötelesség. Aki a teli segély nemes és áldozatos munkáját adományával támogatja, hozzájárulásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét segíti elő.

— **Házasság.** Karácsony második napján a devai református templomban ment végbe Pintér Imre fényképész és Creavu Maria egyházi esküvője. Násznapok voltak Pintér N. és felesége. Az esketési szertartást Fazekas Sándor devai református lelkész végezte.

— **Bánsági katolikus német egyházközségi képviselők határozata a felekezeti iskola átalakításáról.** A Német Népközösség tudvalevően elhatározta, hogy a német iskolákat a német népesoport veszi át és a jövőben csak ilyen iskolákat tart fenn. Ezzel kapcsolatosan most bánsági katolikus német egyházközségi képviselők a következő helyeken határozatilag kimondták, hogy a németnyelvű felekezeti iskolát a német népesoportnak adják át: Johannsfeld, Glogovát, Fodorház, Sacalaz, Janova, Omorul-Mic, Meatisoara, Ciarmata, Remete-Mica, Voiteg Holoni, Neaur, Satumare, Bobda, Barateaz, Zadarlac Schönendorf, Aradul-Nou, Periam, Neudorf, Freidorf, Deta, Periam-Haulic, Masloc, Guttenbrunn, Jimboia, Sannicolaul-German, Sagul.

— **Képzőművészeti kiállítás Romában.** A Galleria di Roma helyiségeiben megnyitották a 47-ik képzőművészeti kiállítást. Höfken-Hempel Anna szobrászművészről harminc munkája különösen nagy érdeklődést keltett: Hitler vezér és kancellár, Horchv Miklós magyar kormányzó, Ciano gróf olasz külügyminiszter fából faragott képmása, Bárdossy László magyar miniszterelnök, Göring német őrnagyi tábornagy, Hindenburg, Schacht, Borghness herceg, Pápa nagykövet és mások élethű mellszobra.

— **Január másodikáig** árjegyzéket kell benyújtaniok az aradi cipészeknek. Az aradi cipészek által benyújtott árjegyzékekben a város által eszközölt változtatásokra való tekintettel az összes aradi cipészeknek új árjegyzéket kell benyújtaniok a város házában. A szükséges nyomtatványok Illica cipésznél vehetők át, Goldis utca 1 szám alatt.

— **Vakmerő kasszafurók két millió lejt loptak el** az aradi mezőgazdasági kamarától. Páratlan vakmerőséggel végrehajtott kasszafurás történt az esti éjszaka Aradon. Eddig ismeretlen tettesek az esti kapuzás előtt elrejtőztek az aradi mezőgazdasági kamara Popa Gheorghe-utcában lévő kétemeletes épületén és amikor a szolgazemélyzet lefeküdt, behatoltak a pénztárszobába és megfúrták a Wertheim-szekrényt. Az elszánt gonosztevőknek a vastag falu páncélszekrényen sikerült úgynevezett „farkasfog” vágniok. A kasszában közel három millió lejt volt, ebből két milliót magukkal vittek a betörők, az egyik alsó rekeszben elhelyezett háromszázezer lejt azonban nem találták meg. A hiány így is meghaladja a két millió lejt. A tetteseknek a betörés elkövetése után sikerült nyomtalanul eltűnniök. A rendőrség keresi a betörőket.

— **Kékköldatot ivott, majd széngázzal megmérgezte magát egy aradi nő.** Különös öngyilkosság történt Aradon a Doamna Balaza-utca 122. szám alatt lévő házban. Ötven Kiss Jánosné 45 éves nő hozzátartozói távollétében kékköldatot ivott és amikor látta, hogy a mérgeknek nincsen azonnali hatása, a tűre vasalószennel tett és az abból fejlődő gáz megölte. Az öngyilkosság oka ezideig még ismeretlen.

Az egykor híres Casanova életével foglalkozó levéltár irásaira nem akad vevő

Már idestova másfél évszázada, hogy példátlanul kalandos életpályája után a hajdani cseországi Duxban megnált Casanova, a botrányos szerelmi kalandjai révén annyira nevezetes nőhódító. Casanova, teljes nevén Giovanni Jacopo Casanova de Seingalt, Velencében született, de élete során szűk lett neki szülővárosa, és bebarangolta az egész világot. Konstantinápolyban katonáskodott, majd elvetődött Németországba, Svájcba, Spanyolországba, Olaszországba, sőt Oroszországba is, ahol Katalin cárnő kihallgatáson fogadta. Azonban nem segített rajta sem az uralkodók kegye, sem az előkelő társaságok barátsága. Casanova ugyanis mindenütt botrányokba keveredett és a hatóságok gyanúját vonta magára, mert hol mint aranyesimáló, hol mint szélhámoskodó csodadoktor jelent meg. Végül mindenütt forró lett lába alatt a talaj, mindenholonnan vagy menekülnie kellett, vagy kiutasították.

Casanova életének utolsó tizenhárom esztendőjét Duxban töltötte és ottani tartózkodása azáltal nyer különös időszerűséget, hogy éppen most vált ismertté műgyűjtők számára az úgynevezett Casanova-levéltár, amely igen sok titkos és ismeretlen adatot tár fel a világhírű kalandor duxi éveire vonatkozólag. Mit is művelt ebben az álmagot kis városkában Casanova? A gyönyörű barokk ódon templomban régies vésésű irás olvasható az egyik oldalhajójában: „Itt nyugszik Casanova Jakab, aki született 1725-ben Velencében és meghalt 1798-ban Duxban”. Ebben az utolsó tizenhárom esztendőben azonban már nem volt dalias férfi, lefoszlott róla minden lovagi pompa, töpörödött öreg emberke lett, csak villogó szemei őrizték meg némi fényt, varázslatos nőbűvölő ragyogásokból.

Casanova Duxban Waldstein gróf könyvtárosa volt, és ott írta meg emlékezéseit is, amelyeket még ma is annyira szeretnek titokban olvasgatni a deákok. Amikor Casanova Waldstein gróf szolgálatába került, már nem volt a szalonok és budoárok kedvence, nem barátkozott híres emberekkel. A gróf szívesen fogadta a levitézlett Casanovát, de már nem a kitűnő társalót, vagy szellemes íróit kereste benne, hanem inkább a titkos tudományára volt kíváncsi. A gróf kora szellemének megfelelően, szintén erősen hitt abban, hogy más fémekből aranvat lehet csinálni, hitt a kábalszükus fában, a bölcsek könyvében és mindama zürzavaros elméletekben, amelyek egész Európa gondolatvilágában akkor uralkodó

szeretettel játszottak. Titkos vegyi művelések létesültek akkoriban minden városban, kastélyban és természetesen Waldstein grótot is éjjel-nappal az a kérdés izgatta, hogyan találhatná meg az élet minden anyagi gondjaitól megszabadító panacéát.

Casanovának pedig igen jó hírve volt ezen a téren és ezért nevezte ki a gróf könyvtárosának, valójában azonban aranvat kellett volna gyártania gazdájának. Ez a művelet természetesen nem sikerült, így Casanovát csakhamar kitesszértették a titkos művészetek szentélyéből és valóban a könyvtárban kellett dolgoznia. A nyugalmazott kalandor a poros foliások között gubbasztott és ha a gróf nem volt otthon, a cselédséggel kellett étkéznie. Ez természetesen a hajdani ünnepeit gavallárnak semmiképpen sem volt inyére, keservesen fel is panaszkolta, hogy ur számára nincsen nagyobb morálzatátis, mint ha alantas lények körében kell elfogyasztani ebédjét és vacsoráját.

Érték ezenkívül a kitűnő könyvtárost még bántóbb kellemetlenségek is, igen restelni való dolgok, amelyek éppen az említett Casanova-levéltár irásai révén juthattak tudomására még a későbbi utókor-nak is. Az ott őrzött egyik dokumentum révén tudhatjuk meg például, hogy a könyvtáros rossz viszonyban volt Feltkirchner nevű főkomornyikkal és egy Viderol nevű inással, akik egy alkalommal egyesült erővel alaposan elverték Casanova mestert. A duxi esztendőik tehát nem voltak a kitűnő lovag számára sem épületesek sem kellemetesek. De hát mit tehetett volna más a szegény öreg. Ó már régen lezsevelte a nagyvilágban így nem maradt számára más mint kitartani ott, ahol legalább biztosítva volt az élekezése és a meleg szobája.

Igy töltötte Casanova utolsó esztendőit Duxban. Erről az időszakról bővebben állnak rendelkezésre különböző irások, dokumentumok és egyéb adatok. Egy duxi gyáros egész életét a gyűjtői munkásságnak szentelte, Felkutatott mindent, ami Casanova duxi életére vonatkozólag feltalálható volt. Az ő levéltároságának eredménye tehát a Casanova-levéltár, amely gyűjtői szempontból igen értékes. Azonban a gyáros meghalt és hagyatékának eme iróalmi részét egy könyvkereskedő vette meg. A Casanova-levéltár tehát eladó. Vevők viszont nem jelentkeznek és így az ódon irások tovább is valamelyik vastrezorban fognak szenderegni.

— **Élelmiszer vásárlási igények bejelentése Aradon.** Az aradi városi ellátásügyi hivatal közli a lakossággal, hogy az új élelmiszerjegyzék bevezetésének előkészítése céljából mindenki iratkozzék fel annál a kereskedőnél, ahol kenyér-, cukor-, étolaj- és szappanszükségletét beszerezni óhajtja. Ugyanakkor kéri az ellátásügyi hivatal azokat, akiknek kenyérliszttjük van, hogy kenyérért ne iratkozzanak fel, mert a lisztkészletekkel takarékoskodni kell. Akik Aradról eltávoztott személyek élelmiszerjegyét igénybe veszik, azokat szigorúan megbüntetik. A családban történő esetleges változásokat 48 órán belül a városi ellátásügyi hivatalban be kell jelenteni.

— **Az aradi neolog és orthodox hitközségek még egyszer felhívják azon zsidók figyelmét, akik ruhabeszolgáltatási kötelezettségüknek nem tettek eleget,** hogy január hó 5-ig az Öregek Otthonában, (Strada Greceanu 17—19) a ruhák még átadhatók. Ismételten igen komolyan felhívjuk az érdekeltek figyelmét a mulasztásukból származó súlyos következményekre.

Telesport

MÁR CSAK KÉT CSAPAT VERETLEN

A „BRONZEMBER” VANDORDJUKÜZDELEMBEN
A Fortuna „Bronzember” vándordjűküzdelem második fordulóját játszották le vasárnap az aradi tekézők. A tíz indulóból négy csapat két-két vereséget szenvedve, már kiesett, míg négy csapat egy-egy vereséggel, kettő pedig veretlenül tovább küzd a pompás teketrőféért. A múlt vasárnapi eredmények a következők voltak:

Macelari—Rapid 170:146, Metalurgist—Fortuna 180:185, Infratirea—Transilvania 151:116, Prieteni Gutenberg 190—189, Tricolor—Crisana 206:163.

A második játéknapi eredményei a következőkben alakultak ki:

Fortuna—Rapid 177:97, Gutenberg—Transilvania 153:148, Metalurgist—Macelari 220:178, Infratirea—Prieteni 202:177, Fortuna—Crisana 174:153, Macelari—Gutenberg 182:157, Metalurgist—Tricolor 219:178.

Ügyeletes gyógyszerterárak

Szerdán, december 31-én Aradon a következő gyógyszerterárak tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb palota), Kain (Avram Iancu tér) és Hajós (Regina Maria ut.).

Mozik műsora

Szerdán a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Cigányszerelem (spanyol film), Forum: A hold asszonya (német film), Uránia: Mindent csak térted (német film).

CORSO (ARAD) Tel. 23-64

Előadások 5, 7, 9 és 11-kor

Ma SZERDÁN, Sylvesterre és Újévre egy egészen különleges filmcsemegét hozunk közönségünk részére. — Egy spanyol nyelvű film, telítve zenével, énekekkel, táncsal. — Egy film, amely bemutatja Spanyolország legtündéribb városait: Barcelonát, a legszebb templomok városát, Sevillát, a leghíresebb bikaviadalok városát, Havannát, a legszebb Carmenek és a legjobb szivarok városát.

Cigányszerelem

A főszerepben **Ertrellita Castro** a legnagyobb spanyol énekesnő és táncosnő **Roberto Rey**

E film a vígság, jókedv és derű filmje. Igazi örömteli, sylvesteri mulatság csak a CORSO-ban lehet

Az esti 9 és 11 óras előadásra megajándékozunk közönságunkat 200 értékes Híradó! ajándékújjal.

Sport

CRANZ CHRISTL

a si koronázatlan királynője, aki eddig negyven bajnokságot nyert
VISSZAVONUL

A német sportsajtó és a napilapok sportrovata öszinte sajnálattal jelelt, hogy Cranz Christl, a világ legjobb hölgyversenyzője a mostani idénytől kezdve nem áll többé rajthoz. „Ha Cranz ezt megvalósítja”, írják a német lapok, „akkor egy sikereiben rendkívül gazdag pályafutás ér véget. Kétségtelen ugyanis, hogy a nagy német hölgyversenyző továbbra is vezető szerepet játszott volna a nemzetközi síéletben”.

A továbbiak során megemlékeznek Cranz kisasszony tüneményes pályafutásáról. Cranz Christl nem Németországban, hanem Brüsszelben született, de már négy éves korában Freiburgba származott. Onnan Svájcba került és ott sajátította el a sízés elemeit, mint egészen kis leány. Tizenkét éves korában már ismét Freiburgban élt, ahol ugyancsak sok alkalom volt a versenyeken való részvételre. Ma is Freiburgban él.

Cranz már fiatal lány korában számos versenyen vett részt, mint az egyik freiburgi egyesület tagja s pompás eredményeivel hamarosan magára fordította a német sívilág figyelmét.

fivérével, az azóta már hősi halált halt Rudival együtt. Első nagy győzelmét az Oberschreiberhauban rendezett hölgybajnokságon aratta 1932-ben, egy évvel később pedig már német bajnokságot nyert a műlesikló- és az alpesi összetett versenyben. Mint kezdő versenyző is legjobb a műlesiklásban volt s ezen a téren még a férfiversenyzők nagy részével is felvette a versenyt.

Igazi nagy győzelmi sorozatai 1934-ben kezdődtek, amikor a német bajnokság minden számát megnyerte és az Európa-bajnokságon bajnokságot nyert a műlesiklásban és az összetett versenyben. A következő évben három német és két Európa-bajnokságot szerzett. Az 1936-os olimpián ugyan váratlanul rosszul szerepelt a műlesiklásban, de az összetett versenyben aratott győzelmével helyreállította tekintélyét.

1937-ben nyerte az első világbajnokságot.

Azóta a következő sikerekkel dicsekedhetik: 10 világbajnokság, 4 Európa-bajnokság, 2 olimpiai bajnokság és 24 német bajnokság.

Olyan teljesítmény ez, amelyet nehezen fog bárki is teljesíteni!

Cranz kisasszony különben ezt mondta visszavonulása okáról az egyik német újságíróknak:

— Életkörülményeim úgy alakultak, hogy nem foglalkozhatom tovább kedvenc sportommal. Sajnos szögre kell akasztanom a síleceket, ez azonban nem

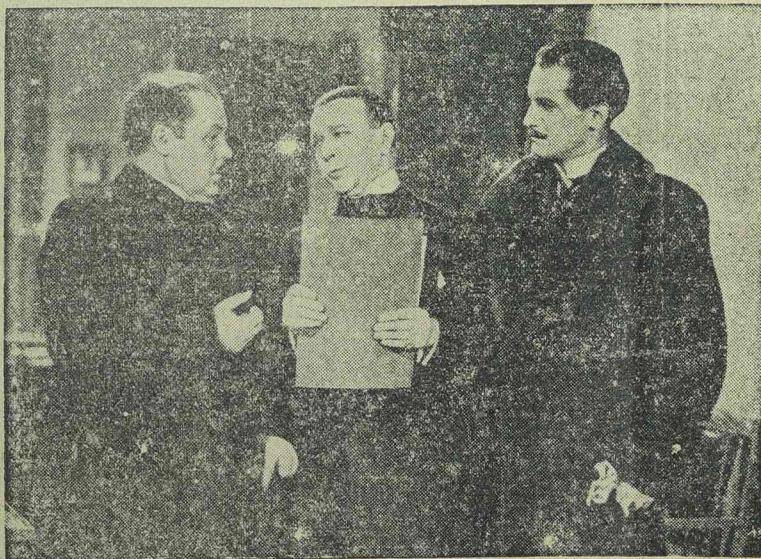

Cranz Christl lendületteljes lesiklásban

jelenti azt, hogy minden kapcsolatot megszakítok a sísporttal. Az újságok hasábjain keresztül ezután is figyelemmel kísérem a világ eseményeit. Másikülben azonban valóban nem tudom fentartani az összekötöttét a sízéssel. Eleget versenyeztem már, megtanultam győzni és kikapni, elég sok dicsőséget szereztem a német színeknek és lassan úgyis át kell adnom a helyet a fiataloknak.

Az újságíró még megjegyzi a cikke végén:

„Reméljük, hogy Cranz kisasszony még meggondolja magát és ismét felcsatlakozik a síleceket. A sízés koronázatlan királynőjére szüksége van a német sísportnak s a német utánpótlásnak!”

Georg Alexander egyik főszereplője a Luna asszony című UFA-filmnek

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST VI., EGYETEM-U.

Hotel Szabó a belváros központjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központifűtés, hideg meleg fűtővíz, telefon stb.). Polgári szálló, polgári árak!

FORDITÁST

román és magyar nyelvű n. okmányokat, rodalmi és szakműveket

VÁLLALOK

Cimeket a timisoarai kiadóba kérek

helyiség Dir. Okmányok le. írásm. a Chinezul-CAMT ökölvívó szakosztálya

A labdarugóedény befejeztével a Chinezul-CAMT a terem-sportok felé fordult, sajnos a helyiséghiány szinte elháríthatatlan akadályokat gördít a terem-sportok művelése elé. Most azonban hosszúságú utánjárással sikerült az ökölvívókat fedél alá hozni és a nyilvános edzéseket megkezdeni.

A Chinezul-CAMT ökölvívói minden hétfőn, szerdán és pénteken este hét órai kezdettel a Valkay-féle tánciskola helyiségében a Piata Libertatii levő teremben tartja edzéseit.

Az ökölvívósport érdeklődőit szívesen látják ezeken az edzéseken, de az utánpótlás érdekében nagy örömmel fogadják mindazon ifjakat is, akik ezen férfias sportágat elsajátítani óhajtják.

Az ökölvívók sikeres elhelyezésén kívül a Chinezul-CAMT vezetői azon fáradoznak, hogy tornatermet szerezzenek a többi sportolóknak is az erőltetilt megtartása és a tavaszi edzéseket bevezető munka elvégzésére.

SZERDA, DECEMBER 31.

București. 6.55 Hírek, hanglemezek. 12.00 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 12.50 Zenekari hangverseny. 13.50 Német nyelvű hírek. 14.00 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18.00 Hírek. 18.05 A rádió jazz-zenekarának hangversenye. 19.00 Művészeti szemle. 19.15 Operaáriák. 19.50 Német nyelvű hírek. 20.00 Rádióhíradó, sport. 20.15 A rádió énekkara. 21.00 Németország órája. 22.00 Operettrészletek. 23.00 Hanglemezek. 24.00 A hagyományos újévi köszöntők. 0.15—2-ig Könnyű és tánczene.

Budapest I. 6.40 Ébresztő, torna. 7.00 Hírek, utána hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.15 Szórakoztató zene. 11.20 Hanglemezek. 11.40 Külföldi híradó. 12.20 Hanglemezek. 12.40 Hírek. 13.30 Cigányzene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Arfolyamhírek. 15.20 A postászenekar hangversenye. 16.15 Felolvasás. 16.45 Hírek. 17.15 Felolvasás. 18.10 Ravasz László dr. püspök beszéde. Iűőszéri elmélkedés címmel. 18.30 Ének. 19.00 Az első szírietben, körülbelül 19.55 Hírek. A második szírietben körülbelül 21.20 Nagy Izabella magyar nótákat énekel. 21.40 Hírek. 22.10 A mikrofonnal a szírietek nyomában. 23.55 Újévi köszöntő. 24.00 Közvetítés Szabadtérről. 0.15 óratól hajnali 3-ig tánc és szórakoztató zene.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 1

București: 12 Hanglemezek. 12.50 Tarka zene. 13.50 Hanglemezek. 18 Tánczene, 19 Zenekari hangverseny. 19.30 Könnyű tarkazene. 20 Hanglemezek. 20.30 Akkordeon-hangverseny zenekari kísérettel. 21 Zenekari hangverseny. 22 Tánczene. 23 Hanglemezek.

Budapest I. 8.00 Hanglemezek. 8.45 Hírek. 9.30 Református istentisztelet, prédikál Ravasz László püspök. 10.00 Ének és szentbeszéd római katolikus terapiából, a szentbeszédet P. Varga László mondja. 11.15 Evangélikus istentisztelet, igét hirdet Kéken András dr. 12.20 Székelyfővárosi zenekar (Liszt, Dohnányi, Bartók, Kodály, Viski János). 13.45 Hírek. 14.00 Hanglemezek. 15.00 Ruszin műsor. 15.25 Melles Béla zenekara. 16.35 Mezőgazdasági felolvasás. 17.00 Hírek. 17.20 Énekszámok zongorakísérettel (keringők). 17.40 László Géza eszevegése (Azt álmodtam, hogy író vagyok). 18.00 Nóták, közreműködik Palló Imre, kíséri Vidák József cigányzenekara. 18.40 Kolozsvári Borecs Mihály felolvasása a sajtóról. 19.00 Hírek. 19.20 Vig őzvegy (Leónár operettje). 21.40 Hírek. 22.15 Véch Sándor bevezető zongorakísérettel (Tartini, Bartók-Szjczeti Pagani-ni). 22.40 Szórakoztató hanglemezek. 24.00 Hírek.

Budapest II. nem közvetít műsort.

Közgazdaság

Beszállított jövedelmezőségi arányszámok

A központi adóügyi bizottság előterjesztésére a pénzügyminiszterium a következő jövedelmezőségi arányszámokat változtatta meg:

A petróleum- és viharlámpákat és emailrozatlan reklámtáblákat előállító gyárak eddigi hat százalékos arányszámát négy százalékra, az építkezés-

hez használatos kő, homok, mész, cement, kavics és téglák kereskedelmét eddig hét százalékos arányszámát öt százalékra, a tinta, padlóviasz, cipőkrém, továbbá a bőr és fémtisztító szereket készítő gyárakat nyolc százalékról hat százalékra szállította le.

Miniszteri magyarizat a mozgósínházak illetékével kapcsolatban

A társadalomsegélyző bizottság javára a mozgósínházakra kivett illetékek kapcsolatban a pénzügyminiszterium közli, hogy a bucarestii elsőhetes filmsínházak minden hely után két lei, a törvényhatósági joggal felruházott városokban és megyeszékhelyeken minden hely után egy lei és végül

a nem megyeszékhely városokban és falvakban működő mozgó minden hely után 0.50 leu kötelesek fizetni. Az illetéket a pénzügyigazgatósághoz benyújtott és láttamozott nézőtéri beosztás alapján kell fizetni.

Az utolsó tíz év valutapolitikája

A történelem a kereskedő országokkal szemben a termelő országokat igazolja

Azoknak az országoknak a hosszú sorát, amelyek tíz évvel ezelőtt a prosperitások évek hagyományainak elhagyására és különböző valutapolitikai rendszabályokra kényszerültek, köztudomásulag Anglia nyitotta meg.

Anglia a fontnak 1931 végén életbeléptetett létértékelésével korábbi uralkodó helyét akarta a világkereskedelmi pénz- és tőkepiacra visszazerezni.

Az azóta eltelt tíz esztendő gazdaságtörténetének megvilágításában azonban ma már lehetetlen lenne tagadásba venni, hogy Anglia a nemzetközi pénzügyi és tőkeforgalom terén még inkább háttérbe szorult és az Egyesült Államoktól olyan pénzügyi függőségbe került, hogy nemzetközi valutapolitikai kérdésekben alighanem hosszú időre le kell minden önálló kezdeményezéstől mondania.

Anglia, a liberális kereskedelmi elvek világérvényességének megteremtője és hosszú ideig megdöntöhetetlennek hitt tartóoszlopa végsőképpen kitért az örökbe vágyakozó Amerikát pedig — a világ nem akarja örökösnek elismerni. Vajjon csak az örökséget forraszkodó várományosok személyi harca-e ez, vagy pedig a régi gazdasági rend legnagyobb hasznélvezőjével együtt a régi elvek is megpuhultak? Ma, amikor Európa, a világkereskedelmek mégis csak legnagyobb súlyú tényezője, más gazdasági elvek szerint kezd szervezkedni, a kérdés felvetése valóban anacronizmusnak látszik, annál is inkább, mert azok előtt, akikben volt merészség a leplezetlen valóság megítélésére,

évtizedek óta nem lehetett titok, hogy a régi világgazdasági rend magában hordja az elválasztás és a liberális nemzetközi tőkegazdálkodás gyenge oldalait már a régebbi világgazdasági válságok is leplezték,

még ha lassankint érvényesülés útjára lépő protekcionizmus a diszkontpolitika fogásaival és a természetes külkereskedelmi forgalomba való mesterséges belemélyedéssel karöltve — azaz valójában már a liberális elvekkel szembenálló eszközökkel — a helyzetet egy-egy időre meg is tudta oldani. Így például az 1907. évi amerikai válság leküzdését Amerika kizárólag Európában egyezményekben ugyan nem körvonalazott, nagy intervenció buza- és gyapotvásárlásai folytán azonban annál hatásosabb segítségnyújtásának köszönhető.

Amerika tehát megmenekült, mindazonáltal világosan felismerhetővé vált, hogy a tőkemozgalmaknak a világgazdaság és a kereskedő államok világgazdasági egyensúlyirítói szerepéhez való viszonyában tényleg következett be. A világ hitelszervezetére nyomó hatást okoztak a válságok és

ezek a válságok a gazdasági folyamatot Anglia, a világ alkalmi felkeltője, a szabadkereskedelmi elvek védelmében újabb és újabb hitelnyújtásokkal megakadályozta.

Az angol font leértékelése — amelynek tíz éves jubileuma erre a vizsgálatra most alkalmas — ezen hitelszervezetnek a világban ismertté vált az értelem. Anglia, mint a modern ipari termelés első

bevezetője, szerezte meg a világ leggazdagabb országának tekintélyét és ennek a tekintélynek birtokában tudta a világkereskedelmet és ezen át a világ tőkepiacát befolyása alá vonni, amikor azonban ilyenképpen a világ bankárának szerepére tért át, megjelentek arról, hogy gazdasági nimbuszát elsősorban mégis csak mint termelő ország alapította meg.

A kereskedelemre alapított gazdasági berendezkedés egy országnak bizonyos időre hozhat ugyan nagy gazdagságot, a termelő gazdálkodás útján megmaradt országok belső ereje azonban előbb-utóbb gazdasági téren is győzedelmeskedik. Főnicia, Görögország, Portugália stb. példája elég bizonyossággal szolgálhatott volna Angliának arra, hogy a pusztán nyereszkesedően alapuló gazdasági és szociális berendezkedés már magában hordja a sorvasztó esirákat.

A devizagazdálkodás új módszereinek bevezetésével és fokozatos tökéletesítésével Németország átütő sikerrel biztató utra lépett. A jelenlegi háborús helyzet természetesen nem nagyon alkalmas arra, hogy ebből a tényből normális időkre is érvényes következtetéseket vonhassunk le. Az új kezdeményezés első fázisainak és nemzetközi viszonylatban való kiépülésének áttekintése azonban így is tanulságos. Németország a devizagazdálkodás egyszerűbb stádiumain keresztül jutott a gyökeres gazdasági átszerveződés utjára.

Az első feladatot a világgazdasági válság idején a nemzetközi hitel- és devizapolitikai kérdések megoldása volt

és csak később kerülhetett sor a szoros értelemben nemzetközi vonatkozású gazdasági kivánalmaknak megfelelő új rendszer nagy vonalakban való megszerzésére, mely mint ismeretes, végül is a külkereskedelmi totális irányításába és — éppen a német gazdasági élet belső fellendülésének közvetítésével — az elszámolási forgalom lépésről-lépésre való kiépülésébe torkollott.

A nagy európai gazdasági tér gazdasági függetlenségének biztosításával összefüggésben most a valuta- és devizapolitikai kérdések ismét új és kétségtelenül nem egyszerű stádiumba léptek. Ha az újonnan kialakult többoldalu elszámolási rendszer a számlák legmesszebbmenően szabad áthelyezésének ideálját még nem is érte el, az eddigi eredmények mindenesetre jósság teszik azt a reményt, hogy a rendelkezésre álló erőforrások tervezési kifejezettségével az előbb vagy utóbb mégis csak helyreálló kölcsönviszonyok idejére — legalább is az európai gazdasági tér keretén belül — sikerülni fog a multilaterális elszámolási rendszer teljes funkcióképességét elérni. E szerint

a régi világgazdasági hitel- és valutarendszer problémái már csupán a nagy gazdasági térségek egymáshoz való viszonyának szabályozására korlátozódnak.

A liberális világgazdasági rendszer belső gyengeségének áttekintése után alig lehet kétséges, hogy ezen a téren is a termelés lesz a döntő tényező. (MN)

Dr. Némethy László

Fotokopiák

okmányokról, képekől

Igazo.ványképek
gyorsan és jutányo an készülnek

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE

fényképészeti műteremben

Timișoara I., Piața Libertății 4 szám
Telefon: 34-30

Adóösszeiró bizottságok tagjainak napidija

A pénzügyminiszterium az adóösszeiró bizottságok tagjai részére a következő napidijakat állapította meg:

A pénzügyigazgatóság székhelyén: Pénzügyigazgató 500 lei, szolgálati főnökök 500 lei, ellenőrök 300 lei, más helységben ez az összeg a pénzügyigazgató részére 600 lei, a szolgálati főnökök részére ugyancsak 600 lei, míg az adóellenőrök részére 400 lei.

A fenti irányító és ellenőrző szerveken kívül a bizottságban működő kerületi adófőnökök a pénzügyigazgatóság székhelyén napi 300 lei, a tisztviselők pedig napi 250 leit kapnak. A pénzügyigazgatóság székhelyén kívül ez az összeg napi 400 leire, illetve 350 leire emelkedik.

A helyi közigazgatási hatóságoknak a bizottságban résztvevő megbízáti számára megállapított napidij 250 lei. Ugyanennyit kapnak a községi bírók is, míg 200 lei a községi jegyzők és 300 lei a polgármesterek kiküldöttjeinek napidija.

Az adózók képviselőinek a falvakban napi 300 leit, amennyiben a községen kívül dolgoznak napi 400 leit, városokban napi 400 leit és Bucarestben napi 500 leit utalnak ki.

Üzemanyag a taktikus feladatok részére. A pénzügyminiszterium elrendelte, hogy a mezőgazdasági traktorok és cséplőgépek tulajdonosai részére üzemanyagvásárlási engedélyt állítsanak ki.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195. svájci frank 43.70—45.43. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német márka 59—60, szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengo 26.80—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, olasz lira 9.50—9.50, horvát kuna 2.95—3. Font devizák (90 százalékos felárral): Angol font 757.44—787.27, egyiptomi font 776.91—807.50, palesztinai font 760.29—790.21.

Határidő napló

DECEMBER 31:

Gyapottermelőknél és egrenálatlan gyapotkészletek tulajdonosainak eddig a napig kell beszolgáltatniuk készleteiket a földművelésügyi miniszterium hivatalos átvéveinek.

Zsidó kereskedelmi vállalatoknak románok által történő átvétele esetén fizetendő aranyláncos bélyegilleték, és négy százalékos nemzetvédelmi illeték kedvezményes kiegyenlítésének határideje.

Remutatóra szóló részvények névlegesítésének határideje.

50 és 100 leies érmeiket a kincstárral szembeni adósságok kiegyenlítésére eddig a napig elfogadják.

250 leies Carol-fejes érmeik beváltási határideje. 1 és 2 leies nikkell váltópénzeket a kincstárral szembeni adósságok kiegyenlítésére elfogadják.

Az autonóm monopólpénztár által kibocsátott kötvények és címletek tulajdonosai eddig a napig kötelesek egységesítést végezt a birtokukban levő papirokat letétbe helyezni.

Azok a vállalatok, amelyek a folyó pénzügyi évre kereskedelmi adó tekintetében pótkivetést kaptak, öt százalékos kedvezményben részesülnek, ha eddig a napig befizetik a kirótt összeget.

Falusi alajprések tulajdonosai két példányban kiállított nyilatkozatot kötelesek benyújtani a székhelyükhöz.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLASKERESÉS rovatban sz. vanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szóig 30 leu, minden további szó kettő leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (v. Gálgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Alkalmazás

Motociclistát keresünk azonnali belépésre. Moara Knöbl, Tormac. (3285)

Mindenes, aki főzni tud és németül beszél, jó fizetéssel azonnal alkalmazást talál. Timisoara I., Regele Mihai I. 9. szám. I. emelet, 5. (3102)

Tiszta bejárónő a reggeli órákra, egyedülálló hólgyhoz, a Mária-szobor közelében, azonnalra kerestetik. Közlekedni Timisoara I., Piata Bratianu 3, ajtó 4. Croitorie. (3092)

Bejárónő kerestetik a délutáni órákra. Jelentkezni délután 3 és 4 óra között. Timisoara IV., Str. Bratianu 16. szám. Apart. 7. (7000)

Keresek cukrászsegédet és egy hávezetőt azonnalra, esetleg elsőjére. Müller Károly-cukrászda, Timisoara III., Piata Lahovary 1. (3094)

Házmosternő, magányos, aki a mindenesi teendőket is elvégzi, fizetés, étellemezés, lakás, fűtés, világítás mellett 1-ére felvétetik. Timisoara, Bulevardul Carol 21. (3110)

Bejárónő azonnalra felvétetik. Schulz-cukrászda. Arad. (4681)

Jó fizetés minden magas fizetéssel felvétetik. (Lehet bejárónő is.) Weisz Cipia Arad, Bulevardul Regina Maria 12. szám, III. em. (4680)

Jó minden fűző bizonyítvánnyal, kettő családhoz felvétetik. Arad, Str. Cosbuc 21. Wolf. (4679)

Kemencsleány felvétetik. Városi Étterem. Arad. (Volt Kánya). (4677)

Mindenes bejárónő, aki főzni is tud, felvétetik. Dein Paula-kalapüzlet, Arad, Str. Bratianu 9. (4675)

SZESZÍÓZÓ

(keresztény) kerestetik sürgősen, mezőgazdasági szeszgyár részére. Ajánlatok báró P. Horváth Arthur, Seuca, tud. Tarnava-Mica címre küldendők.

Allást keres

Varrógépek javítását vállalom, házhoz prompt megyek. Timisoara. Telefon: 24-02. szám. (3091)

Lakás

Összeállításos lakás, új lakás. Cimeket „Lelépés” jellegre Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá. (4686)

Kiadó egy kétszobás és egy egyszobás-konyhás lakás. Cim: Rudolf Mosse, Arad. (4673)

Adás-vétel

Értékű tárgyat, kitűnő állapotban, megvételre keresek. Cimeket Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. sz. alá kérem leadni. (4676)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, róasztalokat, varró- és rögépeket, hálószoft, ebédő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísztárgyak nagy választékban. Vesszünk megvételre részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer Eliz-palota). Telefon: 19-75. (4250)

Narancshaját ne dobjon el, Bader-cukrászműhely minden mennyiségben napi aron átveszi. Timisoara IV., Strada Bratianu 23 (a Corso-mozi udvarában). (3059)

Ebédőök, hálószoftok, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágyak szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árat fizetünk. (3239)

Keresünk megvételre két méternél hosszabb munkaasztalokat, ugyanott tépa és káposzta hulladék olcsón eladó. Arad, Hortus konzerv-gyár Gradište, Iancu Jianu 1-5. (4638)

Szülveszterre elsőrendű teasüteményt, desszertet, tortát házhoz szállít Bader-cukrászműhely, Timisoara IV., Strada Bratianu 23. (A Corso-mozi udvarában). (3058)

Eladó új, sülyesztett, karikahajós varrógép, férfiöltönyök és nagykabát, valamint egy nagy vascsónak. Vennék asztalgyalupadot és gyalupadra való szerszámot. Cim: Arad, Str. Amos Franca 4. (4660)

Eladó olcsón kisebb és nagyobb vas-kályha, modern gyermekkosci, gyermekágy, sportkosci, cin fürdőkád. Timisoara IV., Str. Fröbl 36. II. emelet, 25. ajtó. (3291)

Zongora, bécsi gyártmányú és szerkezetű, keresztzhuros, fekete páncéltölkével, eladó. Timisoara II., Piata Traian 3, szám, II. em. Ianculescu. (3096)

Fűszerüzlet eladó. Timisoara II., Strada Dorobanti 6. Gutjahr. Telefon: 22-27. (3289)

Eladó olcsón, majdnem új női bunda, középtermetre, valamint kifogástalan fekete férfifélikabát. Timisoara IV., Str. Fröbl 36, II. emelet, 25. (3290)

Borbélyüzlet betegség miatt, butorozva kadó. Cim: Micalaca Veche, Str. Ranaustilor 4. (4666)

Traktorokat, cséplőgarnitúrákat, motorokat és malmi gépeket megvételre keresek. Friedrich, Timisoara II., Str. Galniceanu 8. (3010)

Fogászati-szek, olajpumpás, Ash, kifogástalan állapotban, eladó. — Cim a timisoarai kiadóban. (3068)

Perzsakabátot és brilliánsfüggőt veszek, kifogástalan állapotban. Cim: Rudolf Mosse Arad. (4674)

Accordont (regiszterest) megvételre keresek. Cim: Rudolf Mosse, Arad. (4672)

Sülyeszthető karikahajós Singer-varrógép eladó. Stern, Timisoara II., Spl. Kunz 2. (3108)

Ezüst evőeszköz, 6 személyes, tálcák és kosarak, vitrintárgyak, makrameterítő kisebb asztalra, szalongarnitúra, antik vitrin eladó. Megtekinthető délután 3-6 óráig. Timisoara III., Strada Brancoveanu 34. Felső csengő. (3111)

Ezüsttrókat keresek megvételre. Timisoara. Telefon 39-31. (3107)

ret, keresek megvételre. Timisoara III., Ottomán és szekrényt, lehetőleg fehér. Str. Rusu Sirianu 26. (3109)

Kitűnő keresztzhuros szép zongora, bécsi gyártmányú és szerkezetű, rövid felete, eladó. Timisoara III., Str. Timotei Cipariu 1. II. emelet, 11. (Református-épület). (3097)

Asztalkészlet, 12 személyes, fehér damaszt, nagy szalvétákkal, kitűnő minőségű, új állapotban, eladó. Schmidt, Timisoara IV., Str. I. Bratianu 15/a., I. emelet. (6000)

Elegáns kombinált ebédő recamiával, háromajtós palisanderszekrény csiszolt tükkörrel, kétszemélyes finom recamier, háromajtós fehérszekrény (Lengyel-féle), 12 és 6 személyes modern ezüst evőeszköz, tálcák és más ezüsttárgyak, finom szervizek, selyem- és csipkefüggönyök, csöbutorok, kis fürdőszobai szekrények, zongorák, pianinók, patefonok, gyermekkorcsolyák, új párnahuzatok, abroszok, kifogástalan szelbunda, szürke és fekete prémadarabok, varrógép stb. Gáborénál, Timisoara III., T. Cipariu 5. I. em. Keresek korcsolyákat és ezüsttálcákat megbizásból. (3112)

Egyszer használt modern szmoking, öntermetre eladó. Ugyanott egy modern Singer-varrógép eladó. Müller, Arad. Piata Plevnei 7. (4687)

38-as számú barna és fekete korcsolya-cipő és egy pár nikkelezett korcsolya, egy női sinadrág és kabát barnapostóból, korcsolyázáshoz is jó, eladó. Arad, Str. Duca 7. I. em. 8. (4688)

Egy garnitúra 8. sz. cséplőgép Hofer-gyártmányú eladó. Zabos József, Peci-ca, jud. Arad. (4691)

Nagyváradon, Str. Titu Maiorescu, háromszobás, fürdőszobás, modern lakás. eladó, vagy elcserélném aradi, vagy timisoarai ingatlanra. Érdeklődni: Pan-tea Mihai, Turnuseverin, Str. Calomfirescu 178. (4690)

Kis malacok eladók. Arad-Micalaca, Str. Denasterei 29. (7001)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Illomlejkremet, Illom-tejszappant és Illom-pudert, három sz. nben. Kapható k zárólag a

Városi Gyógyszertárban

a „Fekete Sas” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

HIRDESSEN

a DÉLI HIRLAPBAN!

Oktatás

Szabaszati tanfolyam nyílik meg január 15-én. női és férfiruha, valamint fehérneműket szabásában, a szabászati szakintézetben, azelőtt országos szabászati akadémia. Haas Hermann, o.k. szaktanár vezetése alatt. Piata Unirii 5 (3288)

Német, francia órák, correpetálás. Esti német tanfolyam hétfőn, csütörtökön, fél 8-tól fél 9-ig. Jelentkezni délután 4-8-ig. Várnay, Arad. Piata Mihai Vitaezul 10. I. emelet, 3. (4678)

Különléte

Mesterkönyvvel rendelkező varronó társat keres. Értekezni ünnep- és vasárnap 11-1-ig, hétköznap fél 6-tól 7-ig. Timisoara I., Str. Oituz 5, ajtó 6. szám. (3062)

Háziszóttos megszövést szép kivitelben vállalom. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (4653)

150 katasztrális hold birtokomat Lugoj mellett (több évre is) bérbeadom. Dr. Moujalledt, Arad. Str. Mocioni 3. (2565)

150.000 lei tőkével csendes társat keresek azonnali belépésre, évtizedek óta fenálló üzemhez. Befektetés, haszon biztosítva. Ugyanott szürke besarabiai női bunda eladó. Cim: Rudolf Mosse-nál Arad, Str. Eminescu 8. (4685)

Pályázat tanári állásra

A Brasovi Református Leánygimnázium Előljárósága pályázatot hirdet román-francia-magyar, vagy francia-német-magyar szakosportu helyzetű tanárnői állásra. Licentia és seminar pedagogic-al rendelkező tanárnők pályázatukat 1942 január 1-ig nyújthatják be Brasov, Calea Victoriei No. 7. címre. Javadam az állami tanároknak előírt fizetési táblázat szerint. Az állás 1942 január 8-án foglalandó el.

Kántori állásra

pályázatot hirdet az Orastie-i római katolikus egyházközség. Nyugdíjasok, magánfoglalkozásuk is pályázhatnak. Javadam 3 hold szántó és kerteskás, stóla. Cim: Parochia Rom. Kath. Orastie.

Gazdovány-ítenykepek

a FOTO STUD'OBAN

a leggyorsabban készül ek

Timisoara I., Piata Libertăti 4